

عنوان مقاله:

بررسی مقایسه‌ای-انتقادی بنیان‌های اخلاق اقتصادی اسلام از دیدگاه ماکس وبر و شهید مطهری

محل انتشار:

دوفصلنامه اسلام و علوم اجتماعی، دوره 16، شماره 29 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

نعمت الله کرم اللهی - دانشیار، گروه علوم اجتماعی، دانشکده علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه باقرالعلوم، قم، ایران

مهدی مطهری فر - دانشجوی دکتری، گروه ارتباطات فرهنگی، دانشکده علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه باقرالعلوم، قم، ایران

خلاصه مقاله:

هدف این مقاله بررسی تطبیقی-انتقادی اندیشه ماکس وبر درخصوص عوامل پیدایش و عدم پیدایش سرمایه‌داری در مسیحیت و اسلام، از منظر شهید مطهری است. بنیاد انتقادات این نوشتار، پذیرش حقیقت و حیانی دین است که در عرصه نظریه‌پردازی مطالعات دین موجب تفکیک سطوح پژوهش دینی می‌شود. دیدگاه جامعه‌شناسانه وبر و ابژه کردن و نگاه کارکردگرایانه به آن باعث شده از فهم فلسفه‌ها و حقایق باطنی دین اسلام ناتوان بماند. به گمان وبر اسلام در ارائه اخلاقیات رستگاری عاجز مانده و از این جهت از قافله نظام سرمایه‌داری جامانده است؛ اما به راستی آنچه موجب رویگردانی اسلام از فلسفه رستگاری و زهد بی‌انتهای پیوریتانی است، مواجهه مثبت اسلام با دنیاست. پلیدانگاری جهان طبیعت و تکلیف بی‌حد و حصر بشر که ناشی از نبود اطمینان نسبت به سرنوشت است در اسلام جایگاهی ندارد. در عوض حقوق اسلامی بر پایه حسن ظن به خالق و مخلوق در جهان، او را به سمت شکوفایی اقتصادی می‌کشاند.

کلمات کلیدی:

اسلام، مسیحیت، سرمایه‌داری، سطوح مطالعات دین، الهیات، گرایش‌های رفتاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1805445>

